

שנים אוחזין פרק ראשון בבא מציעא

ו.

עין משפט
נר מצוה

(א) שבעות מ: [לעיל ה.].
(ב) שבעות מ: א. ב"ק ק: ק:
ע"ש, ד' [לעיל כ: ושי"ג].
(ג) ע"ז סג. ב"ב קלג:
קדוש כח: דברים ט:
מורה ט: [תוס' קדושין
פ"א תוספתא ב"ק פ"ד
תוספתא ערבין פ"ד].
(ד) ע"ז סג. [ב"ק סח: ע"ש
ט: חולין קלט. תמורה ט.
ט: ערבין ס"א.]. (ה) דף
מ"ה: א. (ו) [ע"ז מ"ז].
(ז) [אולי כ"ל דף מ: דייט
בפלוטתא של ר' ישמעאל
ור"ע]. (ח) [שי"ן ל"ב].

משביעין אוסו. לשאלנו מודה במקל: **נימא מיגו.** דמעז פניו לכפור הכל לאו לאשתמוטי צעי וחשוד אשבעה: **שניהם נשבעים.** גבי חנוני על פנקסו וקשה לי אמאי שבעה למתני דשבעות ומייתי לה מזרייתא: **נימא מיגו.** כיון דחד מינייהו ודאי חשד אממונא: **שלא שבעות משביעין אוסו.** לשומר חנם שטוען נגנבה: **שלא שלחתי זה יד.** לעשות מלאכתי דאי שלח זה יד הו גזלן עליה ומיחייב בחונסיה ואפילו נאנסה ברשותיה היא קיימא וידידיה היא: **נימא.** גבי שבעה שאינה ברשותי מיגו דחשד אממונא שמה ברשותיה הוא ויכפר זה חשד נמי אשבעתא: **אזני אמר.** טעמא דמתני לאו כדר' יוחנן דאי הוה חשד לן האולך ותוקף בטלית חזירו חנם הוה לן חשוד אשבעה אלא חיישינן שמה מלוה ישנה יש לו עליו על זה ומכיר צו ששכח ויכפור צו האולך ותוקף בטליתו ונשבע שיש לו זה דמי חיה וטלית זו שלו דהא אפי' גלימא דעל כתפיה שעבד ליה: **אי הכי.** אמאי רמו עליה שבעה כיון דאי לא הו עליה לא הו תפיס זה: **נשקלה בלא שבעה.** לגבות מלוה שלו: **ולא פרשי מספק ממונא.** אכל מודאי דממונא פרשי ומאן דלא פריש חשד נמי אשבעתא: **תקפה אחד.** הויליאה מיד חזירו בחזקה והרי כולה צירו קודם שנשבעו: **יולאה מספק ידו של אחד מהם.** יולאה (לכדו) לפני צ"ד מתחת יד האחד שהוא לצדו אחוז זה ולא חזירו: **הראיה.** צעדים: **דדקפני.** שזה לצדו אחוז זה ובא: **אלא לאו כו.** וכדלוקמין דשמיך ולצסוף צווח: **אפי' לסומכוס כו.** כלומר ואליצא דסומכוס דמיקל בחלוקה ולא מזריך אפי' שבעה איצטרך לאשמועין דכזה"ג מודי סומכוס דאפי' שבעה לא שקיל דהא לאו ממון המוטל בספק הוא: **דפרכא לאו כלום היא.** ואין שוטט לפניך ולא דמי לנמלא עוברה בלדה (ב"ק דף מו:). **ואפ"ל.** כשאלתנו לפשוט דמוליאין אותה מידו וחילוקין: **הקדישה.** בלא תקפה: **אינה מקודשת.** דלא אליס הקדישה מתקפה: **הא לא תקפה.** ואין יכול להקדישה: **מסותא**

ואלא הא (ב) דאמר רב נחמן משביעין אותו שבעות היסת נימא מיגו דחשוד אממונא חשוד אשבעתא ותו הא (ג) דתני רבי חייה שניהם נשבעין ונוטלין מבעה"ב נימא מיגו דחשוד אממונא חשוד אשבעתא ותו הא (ד) דאמר רב ששת אשבעות משביעין אותו שבעה שלא פשעתי בה שבעה שלא שלחתי בה יד שבעה שאינה ברשותי נימא מיגו דחשוד אממונא חשוד אשבעתא אלא לא אמרינן מיגו דחשוד אממונא חשוד אשבעתא אבוי אמר חיישינן שמה מלוה ישנה יש לו עליו אי הכי נשקול בלא שבעה אלא חיישינן שמה מלוה יש לו עליו ולא אמרינן תפיס ממונא מספיקא משתבע נמי מספק אמר רב ששת בריה דרב אידי פרשי אינשי מספק שבעה ולא פרשי מספק ממונא מאי טעמא ממונא איתיה בחזרה שבעה ליתיה בחזרה: **בעי ר' זירא תקפה אחד בפנינו מהו היכי דמי אי דשתיק אודוי ליה ואי דקא צווח מאי הוה ליה למעבד לא צריכא דשתיק מעיקרא והדר צווח מאי מדאשתיק אודוי ליה או דלמא כיון דקא צווח השתא איגלאי מילתא דהאי דשתיק מעיקרא סבר הא קא חזו ליה רבנן אמר רב נחמן ת"ש יבד"א ששניהם אדוקין בה אבל היתה מלית יוצאת מתחת ידו של אחד מהן המוציא מחבירו עליו הראיה היכי דמי אי נימא כדקתני פשיטא (א) אלא שתקפה אחד בפנינו לא הכא במאי עסקינן יבגון דאתו לקמן כדתיפסו לה תרוייהו ואמרינן להו זילו פלוגו ונפקו והדר אתו כי תפיס לה חד מינייהו האי אמר אודוי אודי לי והאי אמר בדמי אגרתי ניהליה דאמרינן ליה עד השתא חשדת ליה בגולן והשתא מוגרת ליה בלא סהדי ואיבעית אימא כדקתני דאתו לקמן כי תפיס לה חד מינייהו ואידך מסרך בה סרוכי ואפילו (ז) לסומכוס דאמר ממונא המוטל בספק חולקין בלא שבעה מודה סומכוס דסרכא לאו כלום היא אם תמצי לומר תקפה אחד בפנינו מוציאין אותה מידו הקדישה אינה מקודשת אם תמצי לומר תקפה אחד בפנינו אין מוציאין אותה מידו הקדישה מוציאין אותה מידו הקדישה מקודשת. **אזני אמר** מר דאמר מר הקדישה בלא תקפה מהו תקפה מי אמר? כיון דאמר מר אמירתי לבבה כמסירתו להירוט דמי כמאן דתקפה דמי או דלמא השתא מיהא הא לא תקפה. ת"ש דההיא**

אלא הא דאמר רב נחמן. מימה הא הכא נמי משתמיט וי"ל דרב נחמן מחייב שבעת היסת אפי' היכא שמוצאו ואמר זה החפץ שהוא צריך שלי הוא דלא שייך אשתמוטי וכן פי' רב האי גאון שמשביעין שבעת היסת אקרקעות אע"ג דלא שייך זהו אשתמוטי וקשה דבפ' שבעת הדיינים (דף מ: וסג ד"ה אשתמוטי) משמע דלא מחייב שבעת היסת אלא משום אשתמוטי דקא פריך אדרבה אין אדם מעז ומשני דמשתמיט וי"ל כיון דשאלנו צעין משתמיט אף כשהוא צעין לא פלוג רבנן אי נמי אקושיא דר' חייה סמין: **דרתני ר' חייה.** הקשה רש"י אמאי לא מייתי מתני דשבעות וי"ל דע"י ר' חייה שנאה רבי כדמוכח התם (דף מ: מ):

שבעה שלא שלחתי בה יד. פרש"י דלא שלח זה יד אפילו נאנסה חייב ואף על פי דמשהמזירה פטור דקתני בזהמפקיד (לקמן דף ט"ז) מ"מ שמה נאנסה קודם שהמזירה אכל קשה משלהי האומנין (לקמן דף פג.) דקאמר ונשבר או נשבה אין רואה הא יש רואה יציא ראייה ויפטור והא שמה שלח זה יד וי"ל שיפטור משבעה שנאנסה אף ישבע שלח שלח זה יד אי נמי שלח שלחתי זה יד אינו נשבע אלא ע"י גלגול שבעה שלח פשעתי זה וכשיש רואה שנאנסה פטור לגמרי ור"מ מפרש אפי' ע"י גלגול לא ישבע היכא שהיא מתה בפנינו דאין מנגלגלין אלא בדבר הדומה ללמה י"ל ששלח צו יד דדוקא שזותפין שחלקו ונתחייב שבעה ממקום אחר מנגלגלין משום דמורי הימרא ושבעה שלח שלחתי זה יד מפרש ר"מ שלח אכלה דאינו בכלל שבעה שלח פשע זה ושאינה ברשותו:

ספק מלוה ישנה יש לו עליו. וההיא דמשביעין אותו ג' שבעות ודשיהם נשבעין ונוטלין נמי חיישינן שמה מלוה ישנה יש לו עליו ולכך אין לפוטרו בלא שבעה וגם לא יטול בלא שבעה אכל בגולן ודאי יכופר בפקדון אין להכשיר מטעם שמה ספק מלוה ישנה יש לו עליו: **ממונא אפשר בחזרה.** אם לא יזכור יחזיר ולא יעכזבו מספק אכל אין לפרש אם יזכור שאינו חייב לו יחזיר אכל אם לא יזכור יעכזבו אע"פ שידוע שלא יזכור עוד דא"כ גם מספק שבעה לא יפרוש:

אגרת ליה בלא סהדי. ואינו נאמן צמיגו דאי צעי אמר תקפה ממני דמיגו צמקוס עדים הוא:

הקדישה בלא תקפה מהו. ומיירי נמי כגון ששטק בצעה שהקדיש ולצסוף כששאלה הגוזר צווח ומציעא ליה כיון דאמירתי לגבזה כו' הוה הקדש כמקפה דכיון אודוי אודי ליה והוה הקדש ולא דמי לגזל ולא נתיאשו הצעלים דשניהם אין יכולין להקדיש זה לפי שאינו שלו זה לפי שאינו ברשותו דכיון דלודי ליה הוה כפקדון שיש לו ציד אחרים דיכול להקדיש כדמוכח בהמוכר את הספינה (ב"ב דף פח.) גבי ההוא דאייתי קרי כו' דאי לא קייצי דמייהו הוה קדושת או דלמא הקדש לא הוה כתקפה דלמה יזווח צעזיל דבריו ומייתי מההיא מסותא דהקדיש חד ושטק אידך ומסקנא דלא הוה הקדש אלמא שתיקמו אינו כהולאה: **והא הכא רבי תקפה בהן כו.** נראה דהכי מייבצי ליה בנסותא כיון דמקרקעי היא והוה דינא כל דאליס גבר וכיון דלא תקפה האחד והקדישה צידו מסתמא מו לא פקע אפי' חזר חזרו ותקפה ממנו כי הקדישה בלא תקפה נמי הוה הקדש או דלמא כיון דאפי' גבר האחד אם יכול השני לחזור ולתוקפה ממנו וזכה ה"ה הקדיש בלא תקפה לא יחול הקדש כלל כיון דחזירו אם תקפה היה וזכה דלא אליס הקדש מתקיפה והשתא אייתי והא הכא אם תקפה

בה א מיי פיו מהלך
שאלה ופקדון הלכה
א סמג עשין פח טו"ע
ח"מ ס' (לו סעיף ח
וכי' לה סעיף ב:
ב"ב ב טו"ע ח"מ ס' כ"ז
סעיף ג:
ל ג ד מיי פ"ט מהלך
טו"ע וטען הלכה יג
וע' בהשגות ונמ"מ טור
ש"ע ח"מ ס' קלח ע"ט
מ:
לא ה מיי שם ה' יא
טו"ע שם סעיף ה:
לב ו מיי שם ה' יב
טו"ע שם סעיף ו:
לז ז מיי פ"ט מהלכות
מכירה הל' א סמג
עשין פכ טו"ע י"ד ס'
רמח סעיף יג:
לד ח מיי פ"ו מהלך
ערכין הל' כב סמג
עשין קלז טו"ע שם
סעיף ז:

רבינו הנגאל

והא דאמר רב נחמן ג' שבעות משביעין אותו כו' הוא כפי הגזל קמא. ואסקי' פרשי אינשי מספק שבעה ולא פרשי מספק ממונא מאי טעמא ממונא איתיה בחזרה. שבו' לא אפשר בחזרה. בעי ר' זירא תקפה אחד בפנינו מהו תקפה מי אמר? כיון דאמר מר אמירתי לבבה כמסירתו להירוט דמי כמאן דתקפה דמי או דלמא השתא מיהא הא לא תקפה. ת"ש דההיא

